

Vydávám se na východ

Vstal jsem ze spacáku a trochu neobratně si sbalil věci. Od doby, kdy nocování venku bylo mou každodenní rutinou, uplynul téměř rok a podobným věcem člověk rychle odvykne. Každý zvuk mě rušil, a v noci jsem tak spal sotva tři hodiny. Doma by to bylo zoufale málo, na cestě to ale bohatě stačí. První dny totiž vždycky provází vzrušené chvění z nových vjemů. Po pozornosti volá spousta neznámých věcí a nutí člověka zkoumat je všemi smysly. Tolik toho musí probádat a vyhodnotit, než novou zemi začne vnímat jako bezpečnou. Noví lidé, obrazy, slova, vůně – to všechno přímo hltá, vždyť i kvůli nim se na cestu vydal. Pocit, že jsem na cestě, ve mně zkrátka probouzí maximální pozornost a ostražitost. Těžko při takové míře vzrušení mohu být ospalý. Dobalil jsem a pokusil se vyfotografovat ovce. Marně. Objektiv neostřil. Kdybych se snažil odhalit příčinu, musel bych hledat chybu v sobě. Raději jsem proto po kamenných schodech sešel k moři. Bylo špinavé, trochu páchlo a pláž lemovaly opuštěné budovy. Mně to ale vůbec nevadilo. Ta zvlněná zakalená louže přede mnou totiž bylo Černé moře. Přesně to Černé moře, od kterého jsem se rozhodl vyrazit pěšky na východ. Přirozeně jsem si mohl za cíl zvolit nějaké město. Mířit do konkrétního města je ale pouhý výlet. Vyrazit na východ, to zní jako začátek velkého dobrodružství.

„Otče, ten objektiv, který jsi mi dal k fotoaparátu, neostří. Myslíš, že už se mi ho podařilo rozbít?“ zeptal jsem se do telefonu. Pravda, telefonovat po hodině cesty vlastnímu otci zrovna není poznávacím znamením dobrodruha. Půjčit si od něj fotografické

vybavení ale v případě mého otce ano. Seděl jsem v zakouřeně kavárně u benzinové pumpy, zadumaně pitval skořicového šneka a čekal na odpověď. Otec mi po půlhodině zavolal nazpět. „Ladislave, dobrá zpráva je, že jsi ten objektiv nerozbil. Špatná zpráva je, že s tvým foťákem nefungoval nikdy. Omlouvám se, měli jsme to vyzkoušet,“ oznámil mi. „Takže ho můžu použít akorát tak jako těžítko?“ zeptal jsem se ironicky. „To bych nedoporučoval, byl dost drahý,“ odpověděl otec věčně. „Ale neboj. Ještě máš pevný objektiv 50 milimetrů. Ten tě alespoň naučí hledat detail. Celek s ním totiž obvykle nevyfotíš,“ dodal. Novinky to nijak povzbudivé nebyly a na okamžik mě popadla touha zbytečný objektiv vyhodit. Pak jsem si ale uvědomil, že co se týká nepraktičnosti, mám s ním mnoho společného. A tak jsem se rozhodl, že si z drahého, těžkého a neužitečného kusu skla udělám kamaráda. Objektiv jsem po vzoru filmu Trosečník pojmenoval „pan Nikon“ a rozhodl se k němu upnout vždy, když budu potřebovat nastavit zrcadlo. On je totiž cizinec na výletě takovému objektivu dost podobný – zranitelný a dokonale zbytečný.

Ač vedu krásný, šťastný a naplňující život, nehody jako ta s objektivem se mi stávají velmi často. Díky tomu vím, že skutečný problém by se z takové roztomilé drobnosti stal až tehdy, kdybych si jí nechal zkazit náladu. Potřeboval jsem proto zažít něco ryze pozitivního. Co se týká pořizování drahých a neužitečných věcí, město Batumi za mnou naštěstí nijak nezaostává – přímo od moře tam vede lanovka na přilehlý kopec. Koupil jsem si lístek, naskočil do kabiny a mé chmury se brzy rozplynuly. Z rozkývané kabiny jsem totiž spatřil takové skvosty jako obří ruské kolo, bohatě zdobená kasina, přes sto metrů vysoký památník gruzínského písma, mrakodrap se zlatým rohem a to nejlepší na konec – mrakodrap, v jehož boku je zabudované ruské kolo. Zdroj tohoto podivného vkusu můžeme hledat na druhém konci ropovodu, který do Batumi vede z ázerbájdžánského Baku. Zatímco mrakodrapy a pláže působí honosně, v ulicích panuje úplně obyčejný život. Stánkaři

prodávají všechno od váženého tabáku až po mobilní telefony, stařenky sedí na lavičkách a nabízejí domácí sýry a žebráci prosí o almužnu.

„Jak vám mohu pomoci?“ zeptal se zaměstnanec proskleného infocentra s výhledem na moře. „Jdu na východ a potřeboval bych poradit s cestou,“ řekl jsem a vyložil na pult podrobnou mapu Kavkazu. Věnoval mi ji můj kamarád Vladimír Váchal – vynikající průvodce, tlumočnick, pohledný mladý muž, vyhlášený milovník, pohotový rétor a dobrý člověk, který za to skoro nic nechtěl. Jen drobnou zmínku v knize. „Jak to myslíte, na východ?“ zeptal se překvapeně muž. „No, prostě chci jít pěšky a daleko. Na východ mi to přijde lepší, protože na západ bych musel přes moře,“ vysvětlil jsem mu. Muž se rozesmál a seznámili jsme se. „Na východ odsud vedou dvě cesty,“ začal Omar. „Horní vede nížinou kolem dálnice. Je tam pár pěkných kostelů, ale to je tak všechno. A pak je tu spodní cesta, která je hezčí, ale nedoporučoval bych ti tudy chodit,“ řekl tajuplně a udělal krátkou pauzu. Přirozeně si tím získal můj vrcholný zájem. „Je hodně kopcovitá, potkáš tam jenom malé vesničky a v horách ještě bude sníh,“ vylíčil mi. Oběma nám v tu chvíli bylo jasné, kudy se vydám. Protože Češi jezdí do Gruzie celé dekády, vtipu „český turista v horách“ se už dávno nesmějí jen slovenští záchranáři. „Děkuji mnohokrát. Mohl bych si tě vyfotit?“ požádal jsem Omara, který právě rozhodl o mém osudu pro budoucí dva týdny. Mladík souhlasil. Za odměnu pak mohl pobaveně sledovat, jak ve snaze dostat ho do záběru couvám otevřenými dveřmi až na ulici.

Odcházel jsem z centra a všímal si toho, jakou zálibu Gruzínci nacházejí v postávání. Prakticky na každém rohu se postávání odvádalo několik lidí, nedbale pokuřovali a sledovali dění kolem. Volili přitom různé techniky – jedni byli v podřepu, jiní se zase opírali o zeď nebo měli lokty zapřené o zábradlí. Starší lidé byli ochotni i posedávat, zdálo se však, že ti mladší trvají na vzpřímené poloze. Cesta mě zavedla až na okraj města, do čtvrti automechaniků. Svou



